

Prof. zw. Przemysław Krajewski
Wydział Architektury Wnętrz
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

RECENZJA

Ocena dorobku twórczego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Łukasza Sarnata sporządzona w związku z przewodem habilitacyjnym z dziedziny sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe, wszczętym przez Radę Wydziału Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Recenzję tę opracowałem na podstawie następujących materiałów udostępnionych mi przez Radę Wydziału:

1. dr Łukasz Sarnat, Autoreferat Kraków 2019 / tekst w jęz. polskim i angielskim /
2. dr Łukasz Sarnat, Zestawienie dorobku artystycznego / projektowego / oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki. Kraków 2019 / tekst w jęz. polskim i angielskim /
3. dr Łukasz Sarnat, dokumentacja dorobku artystycznego / projektowego/ Kraków 2019 / tekst w jęz. polskim i angielskim /

Ponadto przeprowadziłem rozmowy o przebiegu pracy artystyczno-dydaktycznej z przedstawicielami środowiska twórczego Wydziału Architektury Wnętrz.

Dr. Łukasz Sarnat jest absolwentem Wydziału Architektury Wnętrz ASP w Krakowie, który ukończył w 2002r. otrzymując tytuł magistra sztuki za pracę dyplomową zatytułowaną "Zestaw mebli do salonu kosmetycznego firmy Ingold", wykonaną pod kierunkiem prof. Romana Kurzawskiego. Recenzentem pracy magisterskiej był prof. Krzysztof Kędzierski.

Profesor Roman Kurzawski był też w 2010r. promotorem Jego pracy doktorskiej zatytułowanej "Sztuczne światło jako środek kształtowania klimatu wnętrz. Autorska koncepcja lamp". Recenzentami tej pracy były: prof. Barbara Borkowska-Larysz oraz prof. Bogumiła Jung.

Habilitant od 2001r. jest zatrudniony na macierzystym Wydziale, na którym pełni posługę dydaktyczną do dnia dzisiejszego, przechodząc w ciągu 18 lat stosowną dla kariery artystyczno-dydaktycznej drogę rozwoju i twórczego dojrzewania.

W latach 2010-2019 Pan dr Łukasz Sarnat jako adiunkt samodzielnie prowadził przedmiot Projektowanie Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz dla studentów I stopnia studiów

niestacjonarnych na Wydziale Architektury Wnętrz ASP w Krakowie. W tym czasie był promotorem 23 prac licencjackich.

Jego doświadczenie dydaktyczno-artystyczne jest równolegle rozwijane i doskonalone od 2012r. do chwili obecnej w Instytucie Sztuk Projektowych w Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu, gdzie między innymi prowadzi ze studentami zajęcia w pracowniach projektowania wystaw i projektowania wnętrz.

Równocześnie, w ciągu 18 lat bardzo aktywnej pracy zawodowo-artystycznej kojarzonej głównie z wystawiennictwem muzealnym tworzył jako autor lub współautor dziesiątki ważnych społecznie prezentacji, szczególnie w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, Muzeum Historii Kielc a ostatnio w Muzeum Narodowym w Krakowie i Zamku Królewskim na Wawelu.

Ocena dorobku twórczego

Pan dr Łukasz Sarnat od chwili uzyskania stopnia naukowego doktora sztuki, tj. od 2010r. opracował twórczo i zrealizował 39 wystaw o charakterze czasowym lub stałym we wnętrzach muzealnych placówek kultury Krakowa i Kielc.

Wystawiennictwo jest stałym emploi zawodowym Kandydata; w przedstawionych do oceny realizacjach nie występują inne kojarzone z projektowaniem przestrzeni zamkniętej dokonania twórcze. Występuje natomiast grafika, ściśle zsynchronizowana z tematyką podejmowanych działań w przestrzeniach wystawienniczych. A zatem charakterystyczne w pracy twórczej Habilitanta w okresie od uzyskania doktoratu do dnia dzisiejszego jest wysoce wyspecjalizowana działalność jednoznacznie kojarzona z konstruowaniem przestrzeni ekspozycyjnych. W ciągu ostatnich dziesięciu lat pan dr Łukasz Sarnat intensywnie współpracował z dziewięcioma krakowskimi instytucjami kultury, wśród których należy wymienić m.in.

- Muzeum Historyczne Miasta Krakowa / 15 zaprojektowanych i zrealizowanych wystaw /
- Muzeum historii PRL-u w Krakowie / 5 wystaw /
- Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie / 3 wystawy /
- Muzeum Historii Fotografii w Krakowie / 3 wystawy /

Ostatnie jednak dokonania artystyczne Habilitanta zasługują na szczególną naszą uwagę; miały one miejsce w najbardziej prestiżowych obiektach kultury o charakterze międzynarodowym - myślę tu o wystawach "Mistrz i Katarzyna. Hans von Kulmbach i jego dzieła dla Krakowa" w Muzeum Narodowym w Krakowie 2018r. oraz "Artysta dla niepodległej. Dunikowski i odnowa Wawelu", zlokalizowanej w Zamku Królewskim na Wawelu w 2018r.

Lektura przedstawionego do oceny dossiers projektowo-realizacyjnego zawartego w tomie "Dokumentacja dorobku artystycznego / projektowego / w sposób zadowalający klarownie

obrazuje dojrzałość zawodowo-artystyczną Kandydata. Wszystkie opracowania dostępne w formie dokumentacji fotograficznej prezentują starannie wyselekcjonowane, pełne treści, obrazy informujące o atmosferze i merytorycznym przesłaniu każdej z zaprezentowanych w estetycznie zaprojektowanym katalogu ekspozycji. Moją uwagę zwraca rzetelność i profesjonalność Habilitanta w sposobie sporządzania i prezentacji dokumentacji projektowej. To naprawdę bardzo dobrze opanowany warsztat twórczy.

Opinie te odnoszę m.in. do wybranych następujących wystaw zrealizowanych przez Pana dr Łukasza Sarnata:

- "Kościusko. Bohater wciąż potrzebny". Projekt i realizacja wystawy stałej. Komitet Kopca Kościuszki w Krakowie 2013r.

- "Motokultura. Inżynierski portret miasta". Projekt i realizacja wystawy stałej w Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie 2015r.

W każdej pracy artystycznej Kandydata dostrzegam bardzo silne emocjonalnie dążenie do maksymalnego uporządkowania funkcjonalno-estetycznego wszystkich elementów składających się na całościowo jednorodny charakter dzieła. Przywołuję tu cykl kilku kameralnych wystaw zatytułowanych "Zapomniane dziedzictwo Nowej Huty" zrealizowanych na zlecenie Muzeum Historycznego Miasta Krakowa.

Niezwykle istotnym obszarem twórczości artystycznej Habilitanta jest Jego wielowątkowa aktywność artystyczna w obszarze grafiki integralnie powiązanej i podporządkowanej narracji ekspozycyjnej w każdej ze zrealizowanych przez Niego wystaw. Ponadto czuję się usatysfakcjonowany stosownym poziomem opracowania graficznego katalogu zawierającego dokumentację Jego dorobku artystycznego.

Autoreferat

Stanowi interesującą próbę opisu własnej drogi poszukiwań artystycznych w obszarze budowania współczesnych przestrzeni wystawienniczych.

Na wstępie Autor przywołuje dwa źródła własnej artystycznej edukacji; Liceum Plastyczne w Kielcach oraz Wydział Architektury Wnętrz ASP w Krakowie. Praca zawodowo-twórcza na ostatnich latach studiów umożliwiła, jak pisze Autor, szybsze dojrzewanie artystyczne stawiając przed nim realne problemy do projektowego i wykonawczego rozwiązania. Ważnym wydarzeniem w karierze artystyczno-dydaktycznej Habilitanta była podjęta w 2001r. decyzja o współpracy z prof. Romanem Kurzawskim w I Pracowni Projektowania Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz, w której przez 9 lat był zatrudniony jako asystent.

W latach między 2006-2010, czyli przed uzyskaniem doktoratu, Pan Łukasz Sarnat zaprojektował i zrealizował samodzielnie 9 wystaw. W tym czasie stale współpracował przy projektowaniu i realizacji wystaw czasowych w Nowohuckim Oddziale Muzeum Historycznego miasta Krakowa.

Wystawy te starannie opracowane pod względem merytorycznym i artystycznym wprowadzały społeczność miasta w obszary mało znanych historii miejscowości położonych wokół Krakowa takich jak Mogiła czy Krzesławice. Bolesne dla projektanta ograniczenie powierzchni ekspozycyjnej muzeum stało się powodem wprowadzenia przez Autora innowacyjnych rozwiązań ekspozycyjnych, które umożliwiały zwiedzającemu prezentację oryginalnych materiałów i dokumentów w płytkich przyściennych witrynach lub na przesuwanych tablicach.

Jak następnie wspomina Autor, wielkim wyzwaniem stała się dla Niego zrealizowana w 2014r. wystawa Legionowe Kadry w Muzeum Historii Fotografii.

Ta bardzo atrakcyjna plastycznie ekspozycja była potem prezentowana jako wystawa objazdowa na terenie kraju.

Jako osiągnięcia artystyczne wskazane zostały przez Kandydata trzy ekspozycje obejmujące swą tematyką najtragiczniejszy okres historii Polski, czyli wydarzenia związane z II Wojną Światową. Każda z tych wystaw opowiada o historii Krakowa.

Są to w kolejności następujące wydarzenia artystyczne:

1. "Krakowianie wobec terroru 1939-1945-1956", wystawa stała 2010r., zrealizowana w autentycznych wnętrzach Domu Śląskiego przy ul. Pomorskiej 2 w Krakowie, będącego w czasie II WŚ siedzibą niemieckiego gestapo a po wojnie więzieniem i katownią urzędu bezpieczeństwa PRL-u.
2. Krakowska "Apteka pod Orłem" Tadeusza Pankiewicza znajdująca się w czasie okupacji niemieckiej w samym sercu getta krakowskiego. Wystawa stała 2013r.
3. "Wyzwolenie czy zniewolenie" wystawa czasowa z okazji 70-lecia bitwy o Kraków w 1945r. Realizacja 2014r. Fabryka Schindlera Kraków ul. Lipowa 2

Każda ze wskazanych przez Habilitanta realizacji o wysokiej jakości artystycznej posiada nieprzemijające wartości merytoryczne. Komentując je z perspektywy czasu Autor skromnie informuje: "wszystkie moje realizacje są efektem kompromisów rozumianych jako poszukiwanie najlepszego rozwiązania w ramach nieprzekraczalnych ograniczeń technicznych, organizacyjnych, finansowych itp., itd..."

Wartością pierwszej ekspozycji jest, jak informuje Autor, wzorcowe prowadzenie projektu do ostatecznej realizacji, na które złożyły się dwa czynniki: po pierwsze bardzo wnikliwie opracowany scenariusz, a po drugie spotkanie z wyjątkowo dramatyczną historią samego budynku w którym do tej pory przetrwały wstrząsające zapisy na ścianach katowanych na śmierć Polaków. Cicha, głęboko przejmująca obecność śladów ludzkich tragedii stanowiła dla Kandydata unikalne źródło twórczej inspiracji. Wyeksponowane tu autentyczne dokumenty, zdjęcia i pamiątki rodzinne oraz wirtualne archiwum o losach przebywających tu ofiar hitlerowskiego i stalinowskiego terroru mówią zwięźle i bardzo przejmująco o cierpieniu w tej katowni. Zastosowana tu nowoczesna

narracja plastyczna stanowi przekonywujący wkład dr Łukasza Sarnata w utrwalenie Pamięci o przeszłości i znacząco wpływa na budowanie kapitału moralnego naszej polskiej wspólnoty.

Oryginalnym i bardzo sugestywnym wizualnie przesłaniem o codziennym życiu w krakowskim getcie jest projekt i realizacja zrewitalizowanej "Apteki pod Orłem", jedynej tego typu placówki farmaceutycznej funkcjonującej w czasie okupacji niemieckiej w dzielnicy żydowskiej. Aranżacja wystawiennicza przestrzeni apteki wprowadza zwiedzającego w unikalną atmosferę będącego przez kilka lat istnienia getta jedynym miejscem spotkań przebywających tam ludzi ze szczelnie izolowanym światem zewnętrznym.

Ostatnią z trzech wskazanych przez Kandydata realizacji jest wystawa czasowa "Wyzwolenie czy zniewolenie? W 70. rocznicę bitwy o Kraków. Oddział MHK Fabryka Schindlera ul. Lipowa 4. Kraków. 2014r.

Merytorycznym celem wystawy była polemika z istniejącym i umacnianym przez dziesięciolecia propagandowym mitem o ocaleniu przez Armię Czerwoną substancji architektonicznej miasta Krakowa. Zdumiewająca jest siła i moc kłamstwa historycznego utrwalanego przez dziesiątki lat przez peerelowską propagandę, w czym pomagała obficie subsydiowana przez władzę twórczość artystyczna.

Wartościowym przesłaniem tej wystawy jest zdecydowane przedstawienie konsekwencji prawdziwego obrazu wkroczenia Rosjan do miasta, które zapoczątkowało okres aresztowań, deportacji i procesów politycznych, przede wszystkim inteligencji krakowskiej. Wystawa wywołała bardzo żywą polemikę społeczną, której utrwalone na filmie fragmenty obejrzałem. W moim głębokim przekonaniu spełniła bardzo dobrze postawiony przed nią cel edukacyjny.

Wszystkie wskazane przez Habilitanta dokonania artystyczne, ze względu na ich wysoki poziom estetyczny oraz na silne oddziaływanie społeczne, oceniam bardzo pozytywnie. Warto tu odnotować, że ranga tych wystaw otworzyła przed dr Łukaszem Sarnatem nowe, bardzo prestiżowe, wyzwania - współpracę z Muzeum Narodowym w Krakowie oraz Zamkiem Królewskim na Wawelu.

Działalność dydaktyczna

Kariera dydaktyczna Kandydata przebiegała bardzo klarownie, gruntownie umacniana przez lata posługi pedagogicznej w Krakowie i Przemysłu.

Stała wieloletnia współpraca artystyczno-dydaktyczna z prof. Romanem Kurzawskim stanowi bardzo dobrą rekomendację dla Habilitanta, który szybko dał się poznać w wydziałowym środowisku jako szczególnie uzdolniony projektant a także dobry programator i organizator.

Dr Łukasz Sarnat jest promotorem 23 prac licencjackich I stopnia, wśród których występują projekty związane z kształtowaniem najbliższego otoczenia człowieka.

Są to meble przeznaczone do wnętrz mieszkalnych i publicznych, ale też projekty systemów mebli modułowych sytuowanych w przestrzeniach miejskich.

Ważnymi, liczącymi 30 pozycji, dokonaniaми są osiągnięcia Kandydata w zakresie publicznej popularyzacji nauki i sztuki na terenie Małopolski. Działania te obejmują następujące aktywności: 5-krotne prowadzenie projektowych warsztatów studenckich, 16 prezentacji muzealnych, 2 wykłady popularyzatorskie, 4-krotny udział w radach artystycznych, 5-krotny udział w zespołach eksperckich i konkursowych oraz 4-krotne opracowanie programów nauczania.

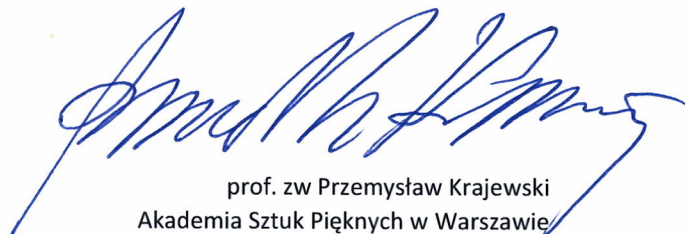
W dossier Habilitanta odnotowujemy także Jego dwukrotny udział w warsztatach naukowych za granicą we Francji. Ponadto jest On autorem i współautorem 3 monografii zamieszczonych w czasopiśmie krajowych.

Konkluzja

Po wielokrotnej lekturze przedstawionego mi do oceny materiału dokumentacyjnego stwierdzam, że Pan dr Łukasz Sarnat zaprezentował się jako utalentowany artysta-projektant i nauczyciel akademicki a także wyróżniający się organizator życia akademickiego w środowiskach naukowo-artystycznych Krakowa i Przemyśla. Z rozmów przeprowadzonych z otaczającymi Go przedstawicielami środowiska Twórczo-dydaktycznego uzyskałem bardzo pozytywną ocenę Jego postawy etycznej wobec całego zespołu nauczycieli akademickich Wydziału. Działalność dydaktyczna prowadzona jest równoległe z bardzo intensywnie rozwijaną i stale wzbogacaną o nowe doświadczenia twórczością artystyczno-zawodową, która w moim głębokim przekonaniu zasługuje na wysoką pozytywną ocenę, ponieważ wniosła już bardzo znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej sztuki projektowe.

Dlatego w pełni popieram wniosek Rady Wydziału Architektury Wnętrz ASP w Krakowie o nadanie Panu dr Łukaszowi Sarnatowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie sztuki projektowe.

Osiągnięcia artystyczne, dydaktyczne i organizacyjne Pana dr Łukasza Sarnata spełniają wymagania art.16 ustawy z dn.14.03. 2003r / Dz.U. z 2003r.nr 65, poz. 595, Dz.U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365, dz.U. z 2011r nr 84 poz.455. /

prof. zw Przemysław Krajewski
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie